

Open Universiteit

GASTCOLLEGE 3 juni 2024

Het belang van Enschede. Of het verschil tussen passanten-telling en wifi-tracking. En wat persoonsgegevens wél of niet zijn

prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

- hoogleraar in Leiden en aan de Open Universiteit met een (misschien) overdreven belangstelling voor kernbegrippen uit de Avg
- advocaat in Den Haag

nrc

Gemeente Enschede beboet voor digitaal volgen binnenstadpubliek

Privacy Via speciale meetkastjes in de binnenstad hield de gemeente bij wie waarheen ging en op welk moment. Wifitracking mag op deze manier niet gebruikt worden. Het is voor het eerst dat de Autoriteit Persoonsgegevens een overheidsinstansie beboet.

Esther Meerman • 29 april 2021 • Leestijd 1 minuut

€600.000 boete!

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd op 1 mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale meetkastjes in winkelstraten in Enschede vingden wifisionalen op van mobiele telefoons, aan de hand waarvan werd geteld hoeveel mensen in de buurt aanwezig waren. Elke telefoon kreeg een unieke code, waarmee vervolgens voor langere tijd werd bijgehouden welke telefoon langs welk meetkastje kwam. Wifitracking is volgens AP op dat moment niet langer tellen maar volgen, en daar mogen Nederlandse gemeenten de techniek niet voor gebruiken. AP benadrukt dat de gemeente niet met opzet burgers wilde volgen en dat deze gegevens voor zover de privacywaakhond weet ook niet gebruikt zijn.

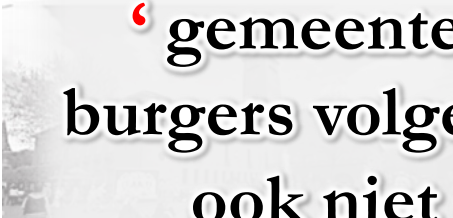
„Als je mensen via hun telefoon kunt volgen, is dat heel kwalijk”, zegt AP-vicevoorzitter Monique Verdier. „Want iedereen heeft het recht om vrij en onbespied over straat te gaan. Zonder dat de overheid of een andere partij kan meekijken of noteren wat je doet. Dat past bij onze vrije en open samenleving.” Verdier stelt dat gemeenten dit „grondrecht” van haar burgers voorop moet stellen.

nrc

Gemeente Enschede beboet voor digitaal volgen binnenstadpubliek

Privacy Via speciale meetkastjes in de binnenstad hield de gemeente bij wie waarheen ging en op welk moment. Wifitracking mag op deze manier niet gebruikt worden. Het is voor het eerst dat de Autoriteit Persoonsgegevens een overheidsinstansie beboet.

Esther Meerman • 29 april 2021 • Leestijd 1 minuut

€600.000 boete!

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd op 1 mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale meetkastjes in winkelstraten in Enschede vingden wifisionalen op van mobiele telefoons, aan de hand waarvan werd geteld hoeveel mensen in de buurt aanwezig waren. Elke telefoon kreeg een unieke code, waarmee vervolgens voor langere tijd werd bijgehouden welke telefoon langs welk meetkastje kwam. Wifitracking is volgens AP op dat moment niet langer tellen maar volgen, en daar mogen Nederlandse gemeenten de techniek niet voor gebruiken. AP benadrukt dat de gemeente niet met opzet burgers wilde volgen en dat deze gegevens voor zover de privacywaakhond weet ook niet gebruikt zijn.

„Als je mensen via hun telefoon kunt volgen, is dat heel kwalijk”, zegt AP-vicevoorzitter Monique Verdier. „Want iedereen heeft het recht om vrij en onbespied over straat te gaan. Zonder dat de overheid of een andere partij kan meekijken of noteren wat je doet. Dat past bij onze vrije en open samenleving.” Verdier stelt dat gemeenten dit „grondrecht” van haar burgers voorop moet stellen.

‘ gemeente wilde niet met opzet burgers volgen en heeft de gegevens ook niet daarvoor gebruikt ’

nrc
 Gemeente Enschede beboet voor digitaal volgen binnenstadpubliek

Privacy Via speciale meetkastjes in de binnenstad hield de gemeente bij wie waarheen ging en op welk moment. Wifitracking mag op deze manier niet gebruikt worden. Het is voor het eerst dat de Autoriteit Persoonsgegevens een overheidsinstelling beboet.

‘heel kwalijk’

€600.000 boete!

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd op 1 mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale meetkastjes in winkelstraten in Enschede vingden wifisignalen op van mobiele telefoons, aan de hand waarvan werd geteld hoeveel mensen in de buurt aanwezig waren. Elke telefoon kreeg een unieke code, waarmee vervolgens voor langere tijd werd bijgehouden welke telefoon langs welk meetkastje kwam. Wifitracking is volgens AP op dat moment niet langer tellen maar volgen, en daar mogen Nederlandse gemeenten de techniek niet voor gebruiken. AP benadrukt dat de gemeente niet met opzet burgers wilde volgen en dat deze gegevens voor zover de waakhond weet ook niet gebruikt.

meekijken of noteren wat je doet. Dat past bij onze vrij samenleving.” Verdier stelt dat gemeenten dit „grondrecht” van haar burgers voorop moet stellen.

WAT IS EEN «PERSOONSgegeven»?

alle informatie over een geïdentificeerde of **identificeerbare** natuurlijke persoon

als **identificeerbaar** wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd met name aan de hand van een **indicator** zoals:

- naam of identificatienummer
- locatiegegevens of **online indicator** of
- een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon

MAC-address
IP-address...

is een IP- of MAC-adres op zichzelf al voldoende?

art. 4(1) Avg

WAT IS «IDENTIFICEREN»?

overw. 26
preambule Avg

Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld **selectietechnieken**.

To determine whether a natural person is identifiable, account should be taken of all the means reasonably likely to be used, such as **singling out**, either by the controller or by another person to identify the natural person directly or indirectly.

Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

To ascertain whether means are reasonably likely to be used to identify the natural person, account should be taken of all objective factors, such as the costs of and the amount of time required for identification, taking into consideration the available technology at the time of the processing and technological developments..

WAT IS «IDENTIFICEREN»?

overw. 26
preambule Avg

Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld **selectietechnieken**.

To determine whether a natural person is identifiable, account should be taken of all the means reasonably likely to be used, such as **singling out**, either by the controller or by another person to identify the natural person directly or indirectly.

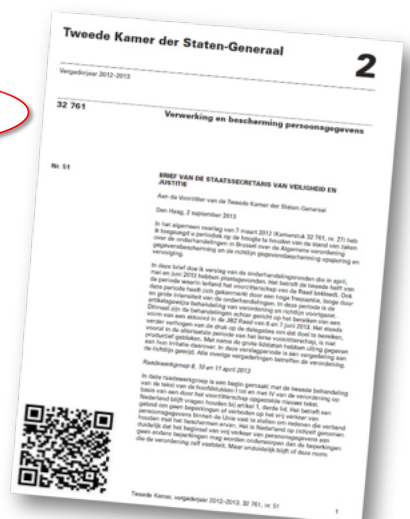
Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

To ascertain whether means are reasonably likely to be used to identify the natural person, account should be taken of all objective factors, such as the costs of and the amount of time required for identification, taking into consideration the available technology at the time of the processing and technological developments..

«SINGLING OUT» IS GÉÉN IDENTIFICATIE...

kamerbrief
2 september 2013

“ Wat artikel 4 (begripsbepalingen) betreft, is er **geen enkele steun** voor het verder verfijnen van het begrip «persoonsgegevens» met categorieën als «**singling out**». De voorgestelde definitie lijkt Nederland en veel lidstaten al gecompliceerd genoeg

WAT IS «IDENTIFICEREN»?

Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

To determine whether a natural person is identifiable, account should be taken of all the means reasonably likely to be used, such as singling out, either by the controller or by another person to identify the natural person directly or indirectly.

To ascertain whether means are reasonably likely to be used to identify the natural person, account should be taken of all objective factors, such as the costs of and the amount of time required for identification, taking into consideration the available technology at the time of the processing and technological developments.

overw. 26
preamble Avg.

«SINGLING OUT» IS GÉÉN IDENTIFICATIE...

HvJ EU 19 okt. 2016, C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779
(Breyer)

- “ 33. Vooraf zij opgemerkt dat het Hof in [Scarlet/SABAM] [...] heeft geoordeeld dat IP-adressen van internetgebruikers beschermde persoonsgegevens zijn, aangezien zij de precieze identificatie van deze gebruikers mogelijk maken.
34. Deze vaststelling van het Hof betrof evenwel het geval waarin IP-adressen van internetgebruikers worden verzameld en geïdentificeerd door de internetproviders. ”

WAT IS «IDENTIFICEREN»?

Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

To determine whether a natural person is identifiable, account should be taken of all the means reasonably likely to be used, such as singling out, either by the controller or by another person to identify the natural person directly or indirectly.

To ascertain whether means are reasonably likely to be used to identify the natural person, account should be taken of all objective factors, such as the costs of and the amount of time required for identification, taking into consideration the available technology at the time of the processing and technological developments.

overw. 26
preamble Avg.

«SINGLING OUT» IS GÉÉN IDENTIFICATIE...

HvJ EU 5 okt. 2023, C-659/22, ECLI:EU:C:2023745
(Covid App)

- “ Uit deze bepaling [art. 4(1) Avg] blijkt immers dat het begrip „persoonsgegevens” verwijst naar „alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon” en dat deze identificatie met name kan voortvloeien uit het gebruik van de naam van de betrokken persoon. ”

WAT IS «IDENTIFICEREN»?

overw. 30
preambule Avg

(30) Natuurlijke personen kunnen worden gekoppeld aan online-identificatoren via hun apparatuur, applicaties, instrumenten en protocollen, zoals **internetprotocol (IP)-adressen**, identificatiecookies of andere identificatoren zoals radiofrequentie-identificatietags.

Dit kan sporen achterlaten die, met name wanneer zij met unieke identificatoren en andere door de servers ontvangen informatie worden **gecombineerd**, kunnen worden gebruikt om profielen op te stellen van natuurlijke personen en natuurlijke personen te herkennen.

(30) Natural persons may be associated with online identifiers provided by their devices, applications, tools and protocols, such as **internet protocol addresses**, cookie identifiers or other identifiers such as radio frequency identification tags

This may leave traces which, in particular when **combined** with unique identifiers and other information received by the servers, may be used to create profiles of the natural persons and identify them

WAT IS «IDENTIFICEREN»?

overw. 26
preambule Avg

26. [...] Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle **middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt** door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van **middelen redelijkerwijs valt te verwachten** dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

26. [...] To determine whether a natural person is identifiable, account should be taken of all **the means reasonably likely to be used**, such as singling out, either by the controller or by another person to identify the natural person directly or indirectly.

To ascertain whether means **are reasonably likely to be used** to identify the natural person, account should be taken of all objective factors, such as the costs of and the amount of time required for identification, taking into consideration the available technology at the time of the processing and technological developments..

*veronderstelling of vermoeden dat
identificatie inderdaad redelijkerwijs is
te verwachten*

HVJEU 19 okt. 2016,
C-582/14,
ECLI:EU:C:2016:779

49. [...] [E]en dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, [vormt] ten aanzien van die aanbieder een persoonsgegeven in de zin van voormelde bepaling [...], wanneer hij beschikt over *wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust*

49 [...] [A] dynamic IP address registered by an online media services provider when a person accesses a website that the provider makes accessible to the public constitutes personal data within the meaning of that provision, in relation to that provider, where the latter has *the legal means which enable it to identify the data subject with additional data which the internet service provider has about that person.*

SRB

Gerecht EU 26 april
2023, T-557/20,
ECLI:EU:T:2023:219

105. Aangezien de EDPS niet heeft onderzocht of Deloitte over wettelijke en in de praktijk uitvoerbare middelen beschikte om toegang te krijgen tot de aanvullende gegevens die nodig waren voor de heridentificatie van de auteurs van de opmerkingen, kon de EDPS dus niet tot de slotsom komen dat de informatie die aan Deloitte was doorgezonden, informatie vormde die betrekking had op een „*identificeerbare natuurlijke persoon*” in de zin van artikel 3, punt 1, van verordening *2018/1725*

de 'Avg' voor EU-instellingen

GAR/EDPS

Gerecht EU 26 april
2023, T-557/20,
ECLI:EU:T:2023:219

105. Aangezien de EDPS niet heeft onderzocht of Deloitte over **wettelijke en in de praktijk uitvoerbare middelen** beschikte om toegang te krijgen tot de aanvullende gegevens die nodig waren voor de heridentificatie van de auteurs van de opmerkingen, kon de EDPS dus niet tot de slotsom komen dat de informatie die aan Deloitte was doorgezonden, informatie vormde die betrekking had op een „identificeerbare natuurlijke persoon” in de zin van artikel 3, punt 1, van verordening 2018/1725.

een gegeven is een persoonsgegeven voor degene die beschikt over de middelen om de voor identificatie benodigde aanvullende gegevens te verkrijgen

en dat kan niet worden verondersteld maar moet worden aangetoond...

bewijslast...

GESAMTVERBAND AUTOTEILE-HANDEL/SCANIA

HvJEU 9 november
2023, C-319/22,
ECLI:EU:C:2023:837

*voertuig-
nummer*

47. [...] [H]et **VIN** moet worden vermeld op het **kentekenbewijs** van een voertuig, **evenals de naam en het adres** van de houder van dat kentekenbewijs. Bovendien kan een natuurlijke persoon [...] in dat kentekenbewijs worden aangeduid als eigenaar van het voertuig of als een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het voertuig kan beschikken.

48. Gelet daarop vormt het VIN een persoonsgegeven in de zin van artikel 4, punt 1, AVG van **de natuurlijke persoon die op hetzelfde kentekenbewijs is vermeld**, voor zover degene die er toegang toe heeft over de middelen kan beschikken om **het redelijkerwijs in te zetten voor de identificatie** van de eigenaar van het voertuig of van een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het betrokken voertuig kan beschikken.

voertuignummer in combinatie met gegevens op kentekenbewijs kwalificeert als persoonsgegeven voor wie bijvoorbeeld toegang heeft tot kentekenregister

IAB

HvJEU 7 maart 2024,
C-604/22,
ECLI:EU:C:2024:214

Transparency and Consent String d.w.z. de voorkeuren van internetgebruikers, gecodeerd en opgeslagen in een letter- en tekenreeks

na Enschede...

45. Aangezien een gebruiker kan worden geïdentificeerd door een letter- en tekenreeks als de TC-string te koppelen aan aanvullende gegevens, zoals met name het IP-adres van het toestel van deze gebruiker of andere identificatoren, dient te worden geoordeeld dat de TC-string informatie over een identificeerbare gebruiker bevat en dus een persoonsgegeven in de zin van artikel 4, punt 1, AVG is, hetgeen wordt bevestigd door overweging 30 van de AVG, waarin uitdrukkelijk wordt verwezen naar een dergelijke situatie.

[..]

48 Overigens blijkt uit het dossier waarover het Hof beschikt – en met name uit de beslissing van 2 februari 2022 – dat de leden van IAB Europe verplicht zijn om deze organisatie op haar verzoek alle informatie te verstrekken waarmee zij gebruikers kan identificeren van wie de gegevens zijn opgeslagen in een TC-string.

TC-string in combinatie met IP-adres of andere identificatoren

EN DAN NU ENSCHEDA: IDENTIFICATIE VOLGENS AP

AP Boetebesluit 11 maart 2021

Bij [LEVERANCIER] is [...] de exacte locatie van de sensoren bekend en heeft men toegang tot het werkgeheugen en de software die draait op elke sensor. Tegelijk met een nieuwe detectie van een mobiel apparaat door een sensor is het bijvoorbeeld voor iemand van [LEVERANCIER] mogelijk om ter plaatse of via een camera waar te nemen welke persoon binnen het bereik van de sensor komt lopen. Vooral op stille momenten in de binnenstad leidt dit direct tot identificatie van de natuurlijke persoon. Ter controle kan de persoon worden gevraagd naar zijn/haar MAC-adres. Dezelfde manier van identificeren is mogelijk in geval van gepseudonimiseerde MAC-adressen en de bijbehorende locatiegegevens, omdat ook dan op het moment van detectie ter plaatse of via een camera de persoon in kwestie waargenomen kan worden

alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt...?

BREYER 'redelijkerwijs valt te verwachten'

48. De aanbieder van online mediadiensten lijkt dan ook te beschikken over middelen waarvan nog wordt verwacht dat zij redelijkerwijs kunnen worden ingezet om de betrokken persoon met behulp van derden, te weten de bevoegde autoriteit en de internetprovider, te identificeren aan de hand van de bewaarde IP-adressen.

'reasonably likely to be used'

48. [it] appears that the online media services provider has the assets which may likely reasonably be used in order to identify the data subject with the assistance of other persons, namely the competent authority and the internet service provider, on the basis of the IP addresses stored.

onvoldoende is alléén singling-out d.w.z. 'iemand kunnen onderscheiden van anderen'

IP-adres of MAC-adres is op zichzelf géén persoonsgegeven mogelijk wel in combinatie met andere gegevens

RECHTBANK OVERIJSEL

rb Overijssel 2 feb.
2024,
ECLI:NL:RBOVE:2024:594

10. De rechtbank merkt op dat de AP bij de weerlegging van de bezwaren van eiser bij herhaling uitgaat van de **onaannemelijkheid** van omstandigheden en gelijkwaardige bewoordingen **in plaats van zich te baseren op onderzoek naar feiten.**

[...]

13. De rechtbank is van oordeel dat de AP **onvoldoende heeft onderzocht** of de door haar genoemde manieren het inderdaad, in de gegeven situatie, mogelijk maken om de identiteit van een gebruiker van een mobiel apparaat met het blote oog te achterhalen.

[...]

AP had moeten aantonen dat er sprake was van persoonsgegevens

bewijslast...

cf. GAR/EDPS

RECHTBANK OVERIJSEL

*wat eventueel zou kunnen
(theoretische mogelijkheid)*

rechtbank Overijssel 2
feb. 2024,
ECLI:NL:RBOVE:2024:594

13. [...] De enkele stelling van de AP dat bedoelde medewerkers dit **redelijkerwijs zouden kunnen** doen overtuigt de rechtbank niet. De AP had, gelet op overweging 26 van de AVG moeten **onderzoeken of het redelijkerwijs te verwachten** is dat de genoemde middelen worden gebruikt om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, waarbij de kosten en de benodigde tijd voor identificatie met in achtneming van de beschikbare technologie op het moment van gebruik van de technologische middelen hadden moeten worden.

wat redelijkerwijs is te verwachten...!

verkeerde maatstaf!

*cf. Breyer, Mircom, GAR/EDPS,
Gesamtverband, IAB*

nrc
Gemeente Enschede heeft boete voor digitale binnenstadp...

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd in mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale... staten in Enschede vingensignalen op v... id waarvan werd geteld hoeveel mensen... e telefoon kreeg een unieke code... tijd werd bijgehouden welke tel... am. Wifitracking is volgens AP op dat... niet voor gebruiken. AP benadrukt dat de gemeente... burgers wilde volgen en dat deze gegevens voor zover de... weet ook niet gebruikt zijn.

„Als... telefoon kunt volgen, is dat heel kwalijk”, zegt AP-vicevoors... Waar iedereen heeft het recht om vrij en onbespied over... at de overheid of een andere partij kan meekijken of noteren wa... vinge en open samenleving”. Verder stelt dat g... chr” van haar burgers voorop moet stellen.

Boete wifitracking Enschede

29 april 2021 Thema's: [Wifi en bluetooth](#), [Gemeenten](#)

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft een boete van 600.000 euro opgelegd aan de gemeente Enschede.

De reden voor de boete is dat gemeente Enschede wifitracking gebruikte in de binnenstad op een manier die niet mag. Daardoor was het mogelijk winkelend publiek en mensen die in de binnenstad wonen of werken te volgen. Lees verder: [Boete gemeente Enschede om wifitracking](#).

Update maart 2024
Op 2 februari 2024 heeft de rechtbank Overijssel geoordeeld dat de AP niet heeft bewezen dat de gemeente Enschede persoonsgegevens heeft verwerkt en dat de AP ten onrechte een boete heeft opgelegd. De AP heeft hoger beroep ingesteld tegen deze uitspraak.

NOS Nieuws Sport Live Programma's

2 februari 2024 17:51

Gemeente Enschede hoeft boete van zes ton voor wifi-tracking toch niet te betalen

De gemeente Enschede hoeft de boete van 600.000 euro voor het volgen van passanten via wifisignalen niet te betalen. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legde die straf in 2021 op, maar de rechter heeft bepaald dat dit op 'onjuiste gronden' is gebeurd.

Enschede gebruikte van 2018 tot 2020 wifisensoren om de drukte in de binnenstad te monitoren. Daarvoor werd een bedrijf ingehuurd dat wifisignalen gebruikte voor de meting. Iedere telefoon werd door die signalen apart geregistreerd met een unieke code. Omdat over een langere periode werd bijgehouden welke telefoon langs een meetkastje kwam, kon de gemeente mensen volgen.

Omdat burgers gevolgd konden worden zonder dat dit noodzakelijk was, werd hun privacy niet goed gewaarborgd, oordeelde de AP destijds. De privacywaakhond noemde dat 'heel kwalijk'. Het was voor het eerst dat een overheid een boete opgelegd kreeg van de AP.

- HvJEU 19 oktober 2016, C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779 (*Breyer*)
- HvJEU 20 december 2017, C-434/16 ECLI:EU:C:2017:99 (*Nowak*)
- HvJEU 17 juni 2021, ECLI:EU:C:2021:492 C-597/19 (*Mircom*)
- HvJEU 26 april 2023, T-557/20, ECLI:EU:T:2023:219 (*GAR/EDPS*)
- HvJEU 9 november 2023, C319/22- ECLI:EU:C:2023:837 (*Gesamtverband*)
- HvJ EU 7 maart 2024, C-604/22, ECLI:EU:C:2024:214 (*IAB*)
- rechtbank Den Haag 20 oktober 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:9590 (*fietsendepot*)
- ABRvS 13 juli 2022 ECLI:NL:RVS:2022:1993 (*fietsendepot*)
- rechtbank Midden NLD 2 februari 2022 ECLI:NL:RBMNE:2022:297 (*Brein/Ziggo*)
- Kamerstukken II 2020/21, 35479, 3, p. 6-7 (*Tijdelijke wet informatie-verstrekking RIVM i.v.m. COVID-19*)

vragen, op- of aanmerkingen
suggesties, observaties...?

gerrit-jan.zwenne@ou.nl